

Handläggare
Emma Fritzhow
Telefon: 0850801637

Till
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd
2022-08-25

Ett utvidgat utreseförbud för barn (Ds 2022:9)

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen Stockholms stad har remitterat förslag från Socialdepartementet om att utreseförbud för barn ska utvidgas och effektiviseras. Vidare föreslår Socialdepartementet att straffansvaret för egenmäktighet med barn ska utvidgas. Socialdepartementet har lämnat sex författningsförslag.

Stadsdelsförvaltningen ställer sig positiv till samtliga författningsförslag som berör socialtjänsten och bedömer att de kan komma att underlätta arbetet och göra det möjligt att förhindra att barn far illa utomlands.

Förvaltningen tror att förslaget om ändring i brottsbalken (162:700) som innebär att det ska bli straffbart att hindra ett beslut om vård eller omedelbart omhändertagande enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga verkställs kan underlätta arbetet med att skydda utsatta barn och ungdomar. Det är också en viktig markering från samhället.

Förvaltningen ställer sig också positiv till författningsförslaget om ändring i lagen (19910:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, som innebär att grunden för utreseförbud vidgas. Detta kan medföra att lagen används i större utsträckning och därmed kan också fler barn nås som annars riskerar att fara illa utomlands.

Förvaltningen ställer sig även positiv till övriga författningsförslag som möjliggör att nämnda förslag kan komma att användas på ett mer effektivt sätt och ser fram emot att följa utvecklingen av förslagen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen Stockholms stad har remitterat förslag från Socialdepartementet. Socialdepartementet har haft i uppdrag att utreda om det finns behov av ett utvidgat utreseförbud för barn, och i sådana fall ta ställning till hur ett utvidgat tillämpningsområde bör se ut. I Socialdepartementets uppdrag har också ingått att ta ställning till vissa frågor om hur ett utreseförbud kan upprätthållas effektivt. Slutligen har Socialdepartementet haft i uppdrag att omfattande utreda om straffansvaret för egenmäktighet med barn bör utvidgas. Remissinstanser är: Stadsledningskontoret, Socialnämnden, Utbildningsnämnden, Kungsholmens-, Rinkeby-Kista - och Skärholmens stadsdelsnämnder.

Ärendet

Socialdepartementet föreslår att tillämpningsområdet för utreseförbudet ska utvidgas. Dessutom föreslår Socialdepartementet olika åtgärder för att beslutade utreseförbud ska kunna upprätthållas effektivt. Socialdepartementet föreslår vidare att straffansvaret för egenmäktighet med barn ska utvidgas. De lagändringar som Socialdepartementet föreslår föreslås träda i kraft 1 juli 2023.

Socialdepartementet har lämnat sex författningsförslag:

- Förslag till lag om ändring i brottsbalken (1962:700)
- Förslag till lag om ändring i lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga
- Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)
- Förslag till förordning om ändring i efterlysningkungörelsen (1969:293)
- Förslag till förordning om ändring i utlänningsförordningen (2006:97)
- Förslag till förordning om ändring i förordningen (2021:1188) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om Schengens informationssystem

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelning individ och familj.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Följande författningsförslag kan komma att påverka socialtjänstens arbete.

Förslag till lag om ändring i brottsbalken (1962:700)

Författningsförslaget innebär att det ska vara straffbart att hindra verkställande av ett beslut om vård eller omedelbart

omhändertagande enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga. Förvaltningen delar bedömningen att skyddet för de barn som riskerar att undanhållas från socialtjänsten behöver förstärkas. Förslaget kan förenkla socialtjänstens arbete för att skydda utsatta barn och ungdomar. Förvaltningen ser förslaget som en viktig markering från samhället, då förslag innebär att gärningar är straffbelagda.

Förslag till lag om ändring i lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU)

Författningsförslaget innebär att lagen ska vidgas med att utreseförbud ska ligga i linje med övriga åtgärder som kan vidtas enligt LVU. Förslaget stärker lagstiftning som syftar till att säkerställa att barn inte far illa utomlands. I nuvarande lagstiftning är utreseförbud endast tillämpligt gällande barn som riskerar tvångsgifte eller könsstympling. Erfarenheten är dock att fler barn riskerar att fara illa utomlands. Det gäller bland annat barn som lever i en miljö med hedersrelaterat våld och förtryck och barn som riskerar att skickas på så kallad uppfostringsresor. Förvaltningen är därmed positiv till att grund för utreseförbud vidgas, vilket kan medföra att lagen används i större utsträckning och därmed kan nå fler barn som riskerar att fara illa utomlands.

Sammanfattningsvis är förvaltningen positiv till ovan nämnda författningsförslag och övriga förslag som möjliggör att dessa förslag kan komma att användas på ett mer effektivt sätt. Förvaltningen ser fram emot att följa utvecklingen av förslagen.

Jämställdhetsanalys

Förslaget till ändring i lagen med bestämmelser om vård av unga utökar grunden för att fatta beslut om utreseförbud. Med förslaget ökar möjligheten att skydda en större grupp barn som riskerar att fara illa utomlands. Förvaltningen tror att förslaget kan bidra till att fler pojkar och hbtqi-personer som riskerar att fara illa utomlands kan skyddas.

Toni Mellblom
stadsdelsdirektör
Rinkeby-Kista
stadsdelsförvaltning

Anna Mattsson
Avdelningschef
Rinkeby-Kista
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Ett utvidgat utreseförbud (DS 2022:9)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Toni Mellblom, stadsdelsdirektör	2022-08-10
Anna Mattsson, avdelningschef	2022-08-10